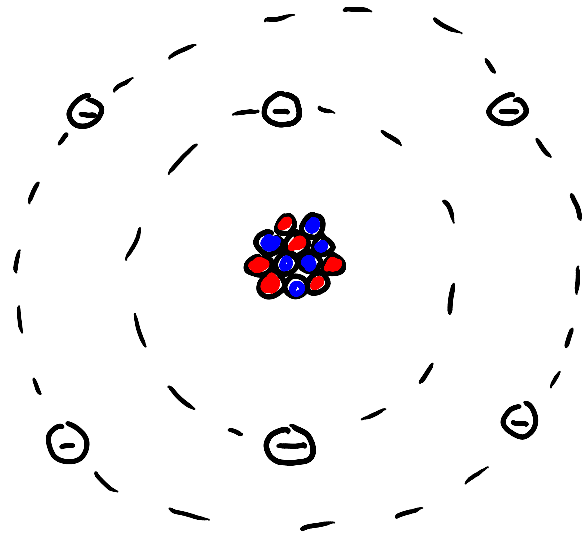

Elära - grunder

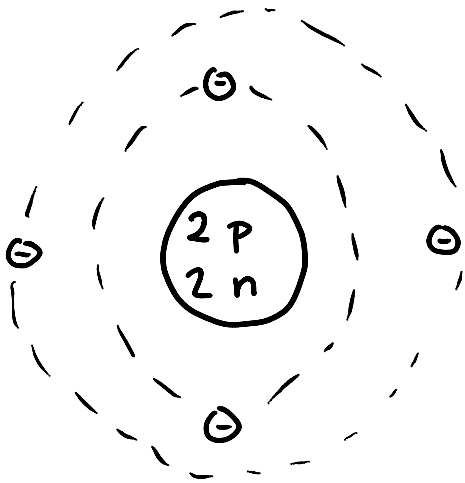
En atom

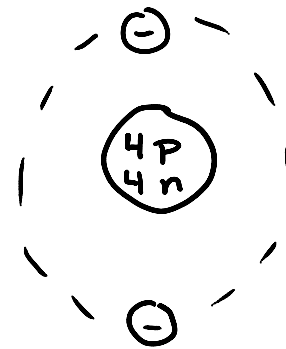
● = neutroner
oladdade

● = protoner
plusladdade

⊖ = elektroner
minussladdade

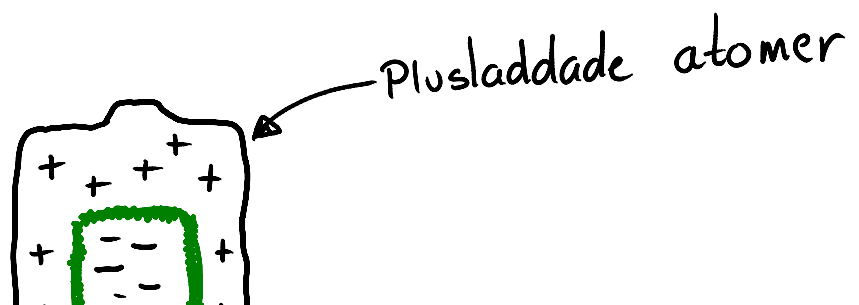

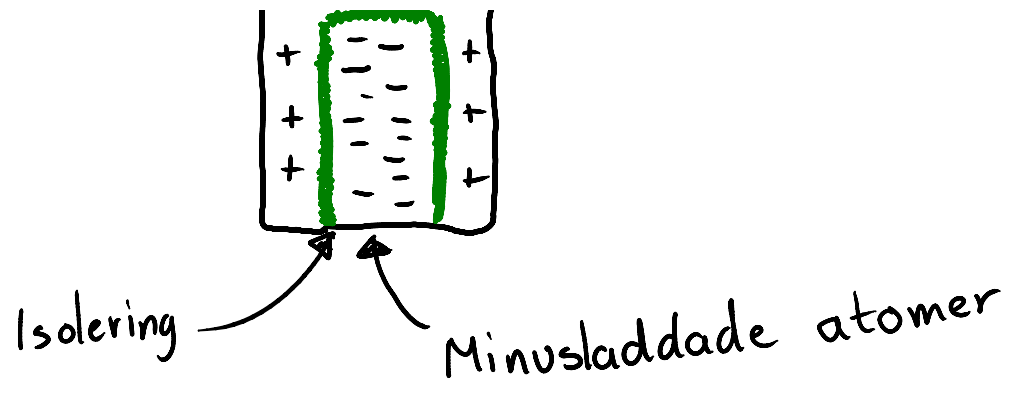
Totalladdning = -2

Totalladdning = +2

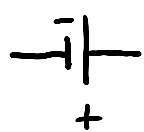
Et batteri ↓

Olika komponenter i en elektrisk krets

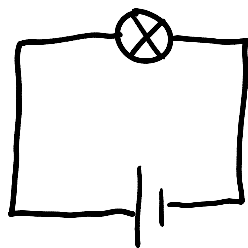
— = ledare/sladd

 = batteri

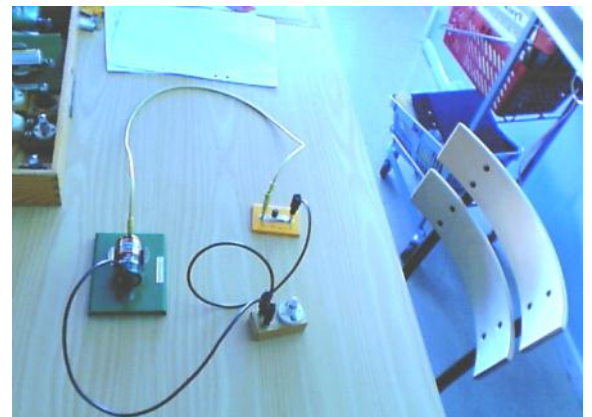
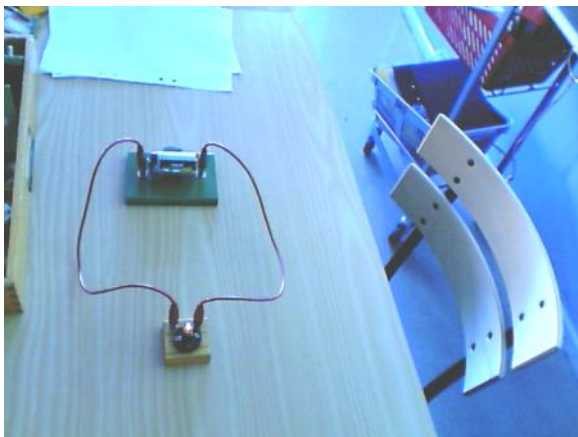
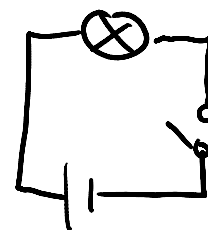
 = strömbrytare

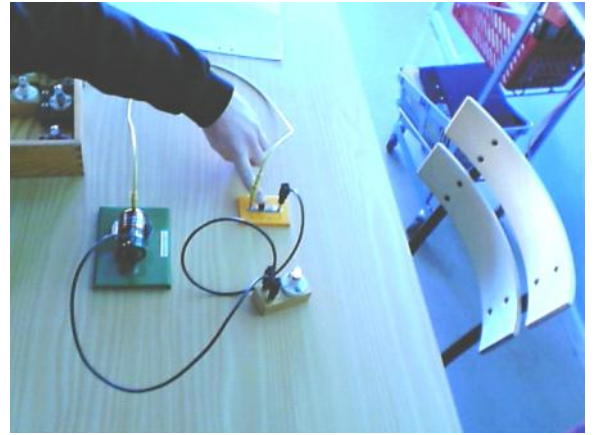
 = lampa

①

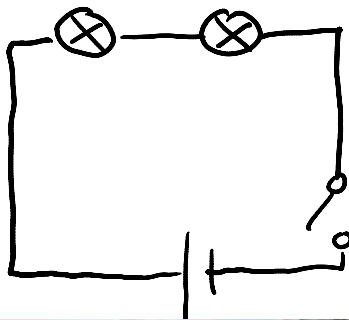

②

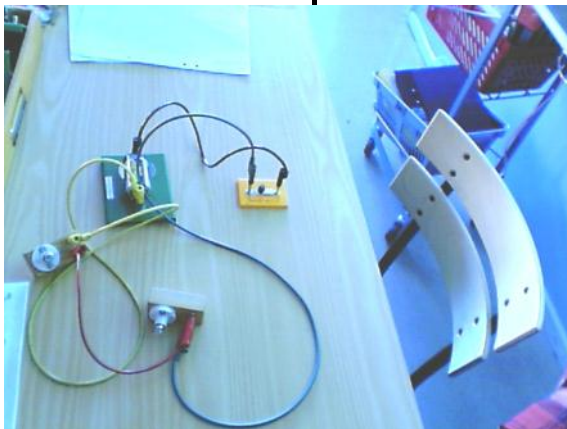
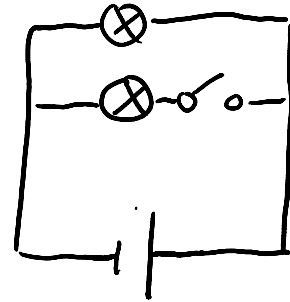

③

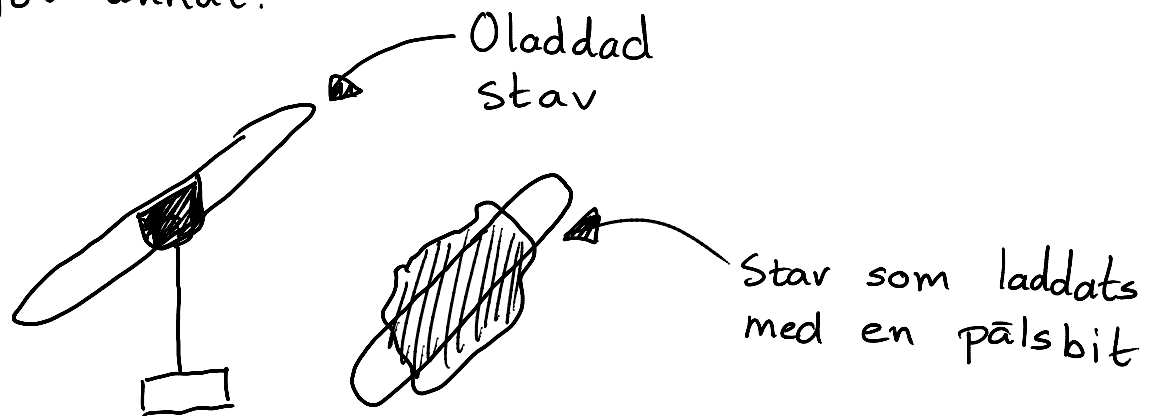

④

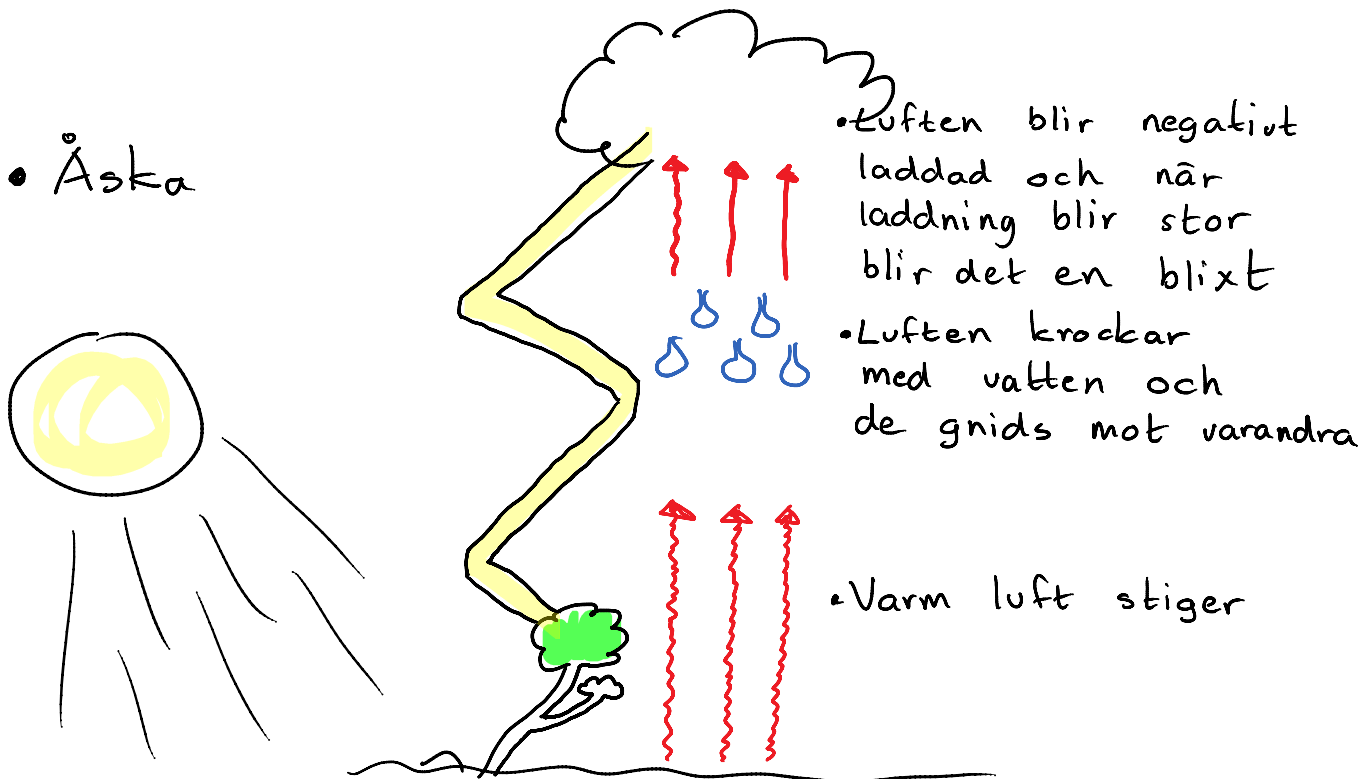
Gnidningselektricitet eller Statisk elektricitet.

- Ett oladdat föremål d.v.s en sak med lika många elektroner som protoner kan laddas genom att den saken gnids mot något annat.

Staven blir negativt laddad för att elektroner hoppar från pälsen till staven.

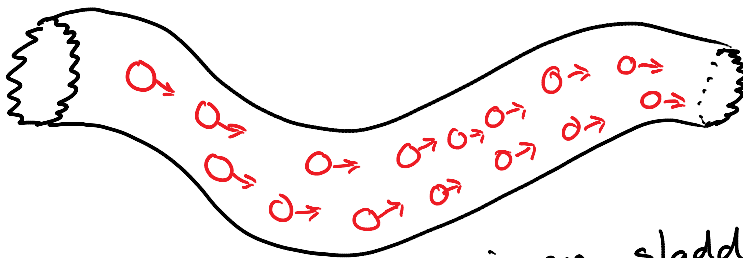
- Åska

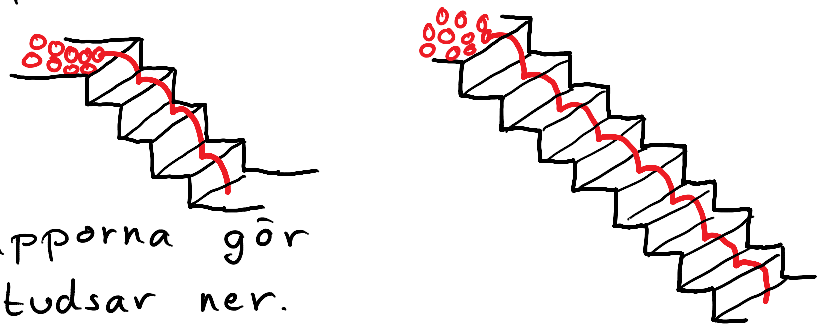
Ström och spänning.

- Ström har enheten ampere och förkortas A
Ampere är ett mått på hur många elektroner som passerar ett ställe på en sladd under en viss tid.

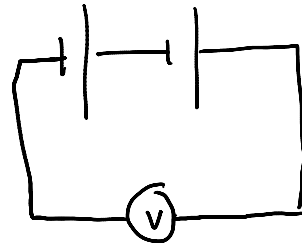
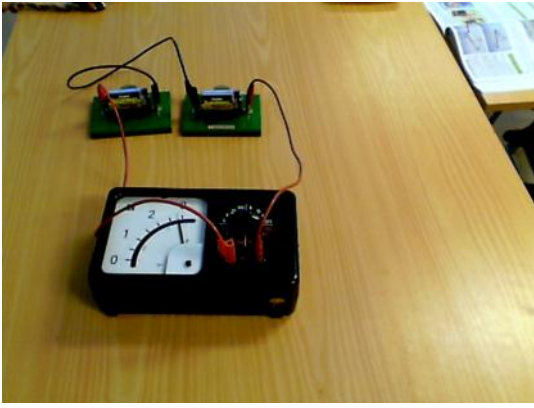
Elektroner i en sladd.
Elektronerna "räknas" och
är de många, så har vi
hög strömstyrka och
tvärtom

- Spänning mäts i enheten Volt, och förkortas V.
Det är ett mått på hur stor kraft elektronerna rusar fram med.

Nivåskillnaden i trapporna gör
så att elektronerna studsar ner.

I den högra trappen får elektronerna
mer fart, och då blir spänningen högre, och
tvärtom på den vänstra.

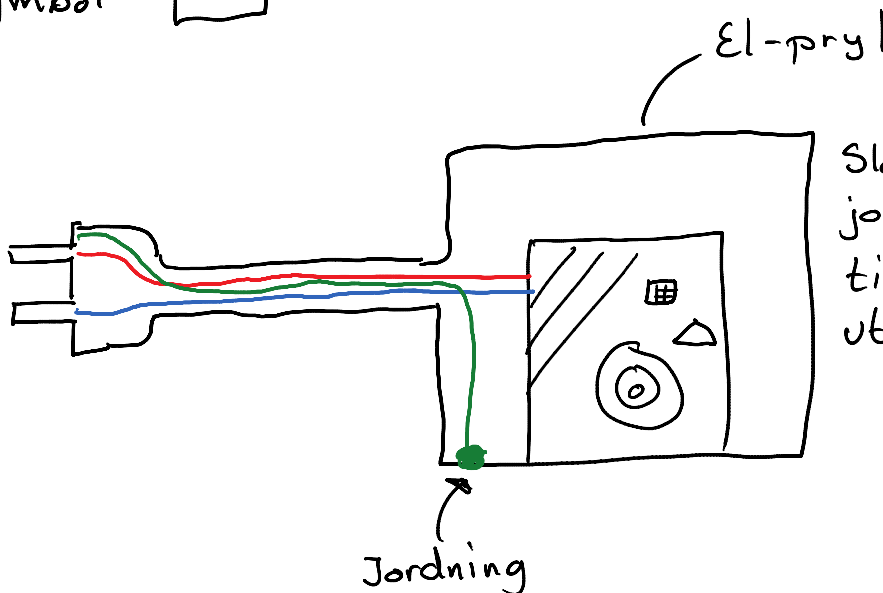
119-127 , 138-139

- Skyddsjordning

Gör så att strömmen bryts om en elpryl går sönder.

Symbol

Sladden med skydds-jordningen går till propparna eller utlösarna i elcentralen.

- Förstärkt isolering

Sladdens plast/gummi-isolering sitter fast i apparaten. Isoleringen går runt och innesluter de elektriska sakerna.

Symbol:

- S-märkning

En garanti för att el-pryler är "säker" och godkänd att använda i Sverige.

Symbol:

Prov v. 50

Sid 51, 52, 53, 54, 55 (inte kortslutning), 56

Helt enkelt sid 51-56

Uppgifter sid 65-67

Ej uppgift 130, 131, 132, 141